

บทที่ 1

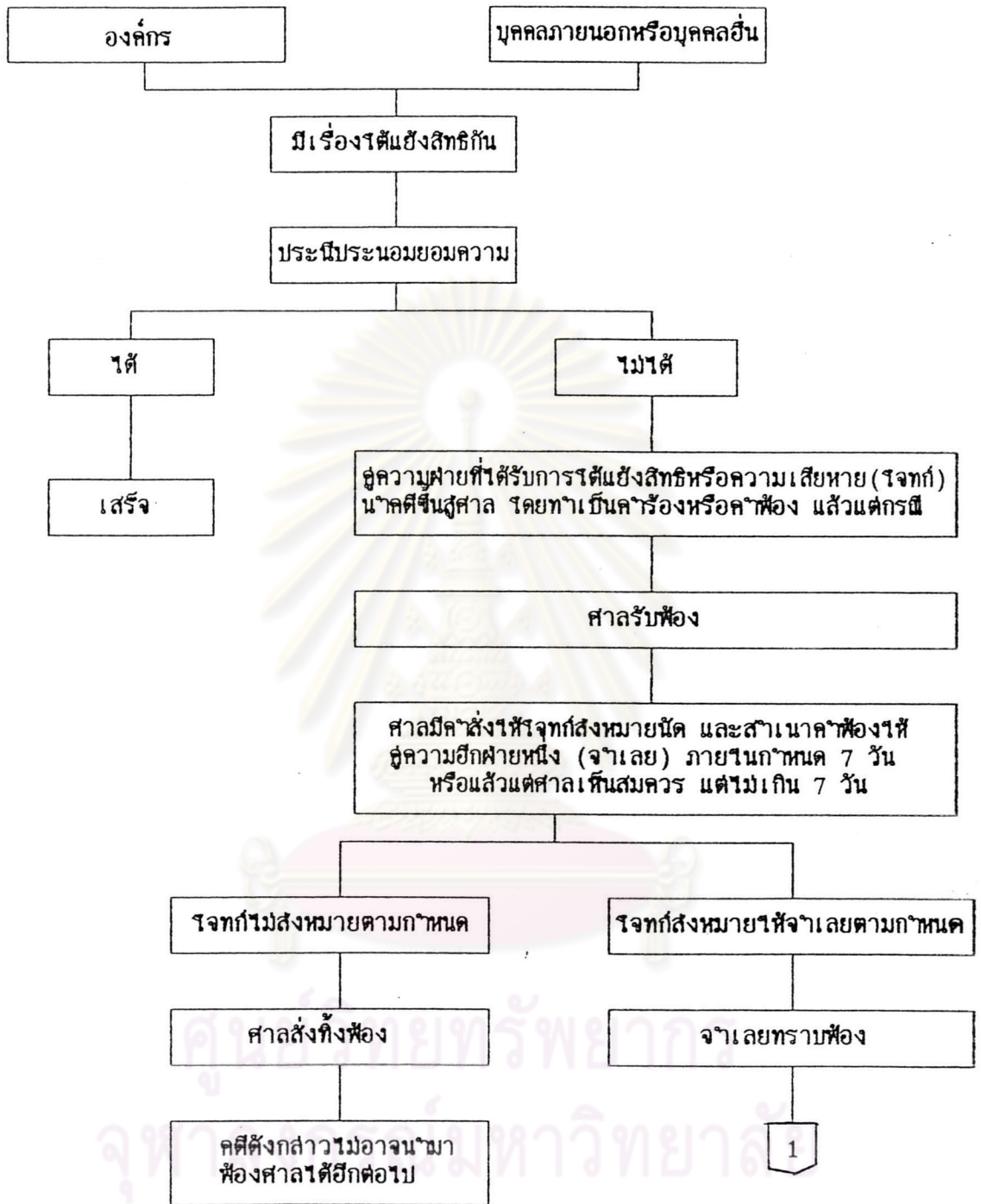
บทนำ

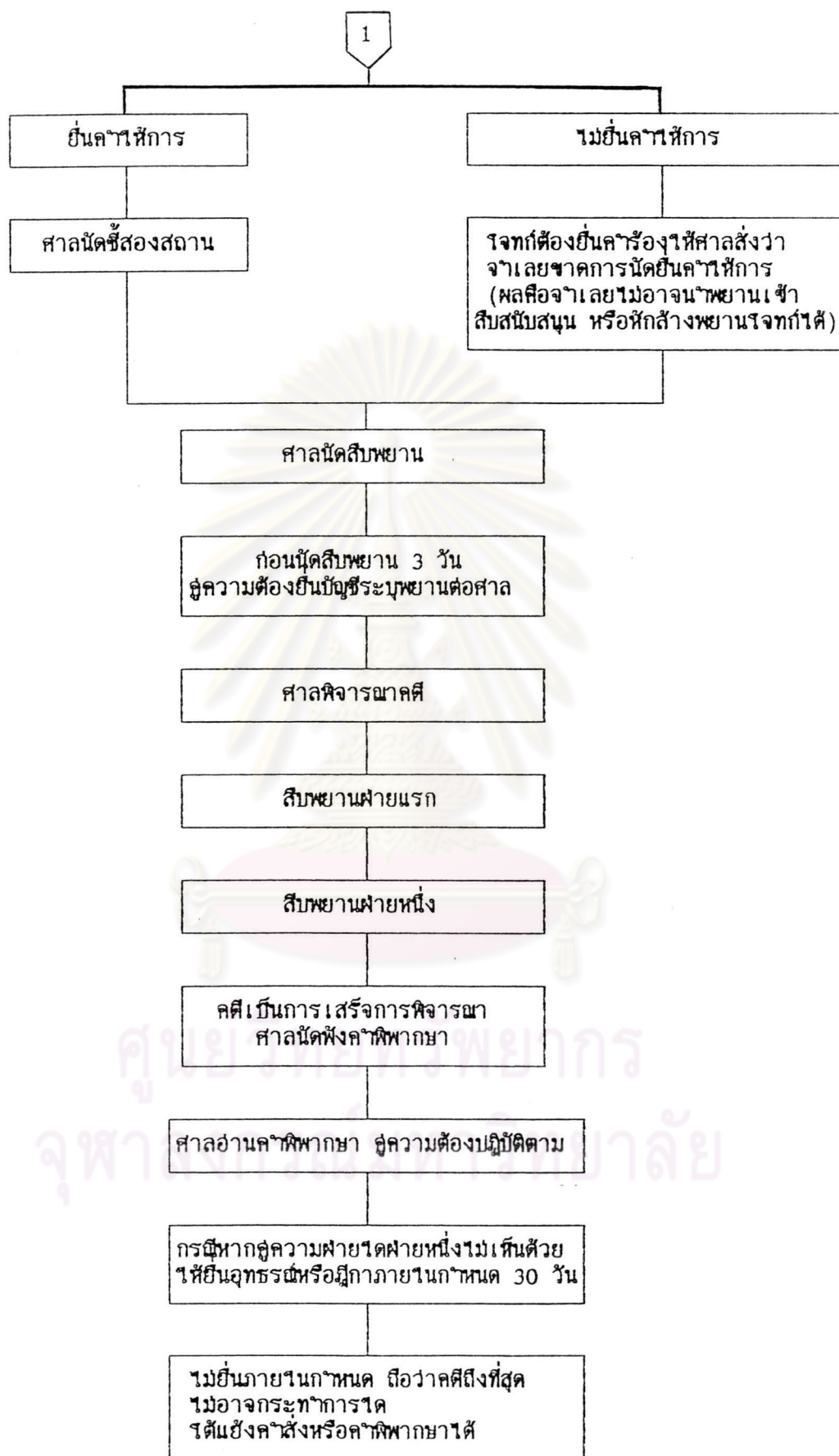
ความเป็นมาของปัญหา

สำนักกฎหมายเป็นหน่วยงานหนึ่งที่สำคัญในองค์กรรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากมีหน้าที่ดูแลรักษาผลประโยชน์ให้แก่องค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากองค์กรนั้นต้องมีความเกี่ยวข้องกับกิจการเชิงพาณิชย์ สำนักกฎหมาย มีหน้าที่และความรับผิดชอบงานทางด้านกฎหมายต่าง ๆ เช่น พิจารณา วินิจฉัย ให้คำแนะนำ ปัญหาข้อกฎหมาย เป็นต้น นอกจากนี้ ยังทำการตรวจสอบ จัดทำนิติกรรมและสัญญาต่าง ๆ รวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน สืบสวนสอบสวน ดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการลงโทษพนักงาน ดำเนินการเกี่ยวกับหนี้สินและค่าเสียหายต่าง ๆ รวมทั้งดำเนินคดีในชั้นศาลและงานการบังคับคดี ซึ่งในงานเหล่านี้ มีรายละเอียดปลีกย่อยมากมาย อีกทั้งยังมีบทบาทพิเศษของกฎหมาย ในเรื่องการนับเวลาและอายุความเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

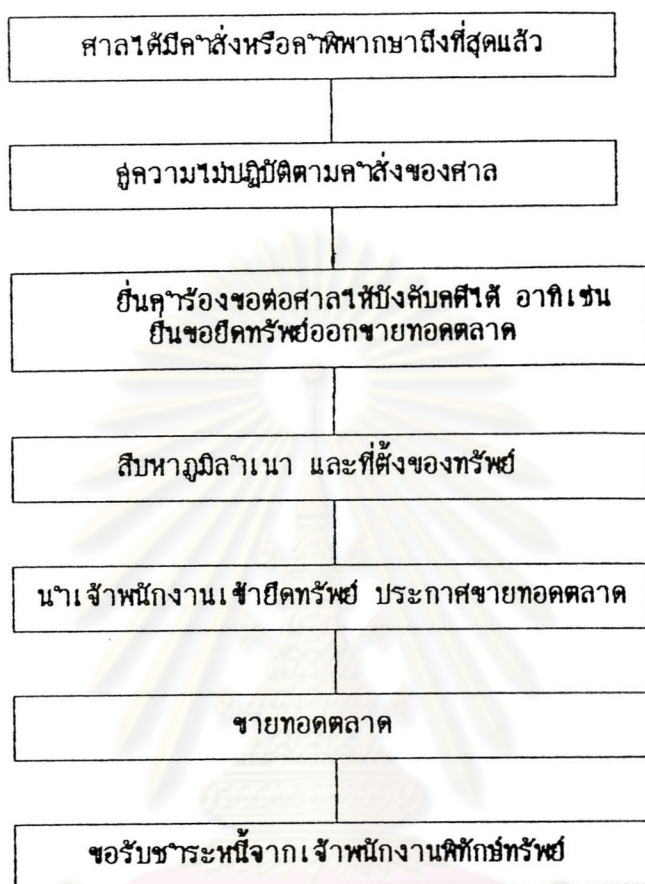
งานในสำนักกฎหมาย จะมีลักษณะงานที่เป็นงานวิชาการและปฏิบัติการงานด้านวิชาการเป็นงานในด้านพิจารณา วินิจฉัย แปลความ ตีความ ให้ความเห็นเกี่ยวกับกฎหมาย ศึกษาติดตามค้นคว้าตัวบทกฎหมาย เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของนิติกร ส่วนงานด้านปฏิบัติการนั้นถือได้ว่าเป็นงานหลักหน้าที่โดยตรง โดยมีลักษณะการปฏิบัติงานซับซ้อนหลายขั้นตอน และยังมีเรื่องอายุความของงานเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย บางลักษณะงานมีอายุความยาวนานถึง 10 ปี และขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละเรื่องจะแปรเปลี่ยนไปแล้วแต่ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น คู่กรณี การค้นพบบัญชีหลักฐาน เป็นต้น ดังตัวอย่างแผนภาพงานคดีแพ่งในชั้นศาลแสดงไว้ในรูปที่ 1.1 และตัวอย่างแผนภาพงานการบังคับคดีแสดงไว้ในรูปที่ 1.2 ซึ่งลักษณะงานดังกล่าวถือเป็นงานหลักในสำนักกฎหมาย นอกจากนี้จำนวนงานและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของสำนักกฎหมาย ยังมีปริมาณและมูลค่ามาก ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1.1 ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาเป็นลำดับ

รูปที่ 1.1 ภาพแสดงขั้นตอนงานทางด้านกฎหมาย เกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่งในชั้นศาล

รูปที่ 1.1 ภาพแสดงขั้นตอนงานทางด้านกฎหมาย เกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่งในชั้นศาล (ต่อ)

รูปที่ 1.2 ภาพแสดงขั้นตอนงานทางด้านกฎหมาย เกี่ยวกับการบังคับคดี

ศูนย์วิจัยทรัพย์สิน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน่วยงาน	ยอดยกมา		รับมาดำเนินการ		เสร็จ		ค้าง	
	เรื่อง	เงิน(บาท)	เรื่อง	เงิน(บาท)	เรื่อง	เงิน(บาท)	เรื่อง	เงิน(บาท)
แผนกติดตามค่าเสียหาย	332	8,172,881.00	1130	21,186,444.00	969	17,028,436.00	93	12,330,889.00
แผนกเร่งรัดหนี้	910	12,857,280.15	119	549,357.91	16	16,598.08	1013	12,864,249.14
แผนกคดี	300	27,049,534.00	87	51,899,992.00	164	63,807,742.00	223	15,141,714.00
แผนกนิติการ	-	-	8099	-	8095	-	4	-
แผนกสืบสวนสอบสวน	-	-	18	-	18	-	-	-
แผนกกฎหมายแรงงาน	-	-	515	-	515	-	-	-
รวม	1542	48,079,685.15	9968	73,635,723.91	9777	80,852,776.08	1733	40,336,852.14

ตารางที่ 1.1 แสดงปริมาณเรื่องและจำนวนเงินในการดำเนินงานของสำนักกฎหมาย การไฟฟ้านครหลวง ประจำปีงบประมาณ 2534

สภาพปัญหาในปัจจุบันโดยทั่วไป

จากปริมาณงานและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องในตารางดังกล่าว จะเห็นได้ว่า งานด้านปฏิบัติการในสำนักกฎหมายมีปริมาณงานและจำนวนเงินที่ค้างอยู่ในระหว่าง ดำเนินการมาก ซึ่งทำให้องค์กรต้องสูญเสียผลประโยชน์ไปเป็นเงินหลายล้านบาทต่อปี เหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากหน่วยงานขาดระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและควบคุม การปฏิบัติงาน ทำให้ไม่ทราบว่างานนั้นดำเนินการถึงขั้นตอนใด ประสบปัญหาหรือ อุปสรรคอะไรบ้าง การปฏิบัติงานคุ้มกับค่าใช้จ่ายหรือไม่ และที่สำคัญ ผู้บริหารไม่สามารถควบคุมการปฏิบัติงานของนิติกรได้ ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา คือ

1. ปัญหาด้านการติดตามงาน

เนื่องจากงานทางด้านกฎหมาย ในแต่ละงานมีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซ้ำซ้อนหลายขั้นตอน ดังตัวอย่างแผนภาพที่แสดงไว้ และในแต่ละขั้นตอน ยังมี เรื่องอายุความของงานเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ทำให้การปฏิบัติงานทางด้านกฎหมาย ของนิติกรใช้เวลานานมากกว่าจะแล้วเสร็จ ตัวอย่างเช่น การปฏิบัติงานทางด้าน กฎหมายของสำนักกฎหมาย การไฟฟ้านครหลวง มีขั้นตอนดังนี้

นาย ก. และนาย ข. ค้างชำระค่าไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง ฝ่ายบัญชีโอนเรื่องให้ฝ่ายกฎหมายเป็นผู้เร่งรัดหนี้สินทั้ง 2 รายนี้ ฝ่ายกฎหมายออก หนังสือทวงถามไปยังนาย ก. และนาย ข. ขอให้ชำระเงินตามหนี้ที่ค้างไว้ภายใน กำหนด นาย ก. มาติดต่อขอประนีประนอมยอมความชดใช้หนี้ค่าไฟฟ้า เรื่องของ นาย ก. เป็นอันระงับเสร็จไป สู่ขั้นตอนการชำระหนี้ ส่วนนาย ข. เพิกเฉย ฝ่ายกฎหมายจึงฟ้องต่อศาล ศาลรับฟ้องและมีคำสั่งให้ส่งหมายและสำเนาคำฟ้องให้ แก่นาย ข. ซึ่งขณะนี้ตกอยู่ในฐานะเป็นจำเลยได้รับทราบ หากนาย ข. ไม่ยื่นคำให้การ การไฟฟ้านครหลวงต้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งว่านาย ข. ขาดนัดยื่น คำให้การ หลังจากนั้นการไฟฟ้านครหลวงจะดำเนินการสืบพยาน เพื่อให้ศาลตัดสินคดี โดยยื่นบัญชีระบุพยานภายในกำหนดเวลาก่อนวันสืบพยาน 3 วัน แล้วนำพยาน เข้าสืบ ฝ่ายจำเลยตั้งทนายความเข้าชี้คัดค้านสืบพยาน เมื่อสืบพยานเสร็จแล้ว ศาลจะนัดฟังคำพิพากษา หากศาลพิพากษาให้นาย ข. ชำระหนี้ค่าไฟฟ้าให้การไฟฟ้า

นครหลวง ผู้เป็นโจทก์ภายในกำหนดเวลาที่ระบุ แต่นาย ข. ไม่ยอมปฏิบัติตาม การไฟฟ้านครหลวงโดยฝ่ายกฎหมาย สามารถยื่นขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี สืบหาทรัพย์ ชดเชยทรัพย์ ซายทอดตลาด เพื่อนำเงินมาชำระหนี้ตามลำดับ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น เมื่อปริมาณงานมีมาก ทำให้นิติกรเกิดความยุ่งยากในการติดตามงาน การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า หากล้มตรวจสอบ วันสิ้นสุดอายุความของงาน ทำให้ต้องจำหน่ายงานออกเป็นงานสูญเสีย องค์กรเกิดการเสียหายประโยชน์ขึ้น เนื่องจากเสียสิทธิ์ในการเรียกร้องหนี้ที่ควรจะได้

2. ปัญหาการจัดทำรายงานด้านค่าใช้จ่าย

เนื่องจากการปฏิบัติงานด้านกฎหมาย ต้องมีการทวงถามเอกสารต่าง ๆ จากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร การติดตามค้นหาคู่กรณี การขึ้นศาล จึงทำให้เกิดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อาทิเช่น ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยงล่วงเวลา ค่าที่พัก ค่าไปรษณียากรและค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้ต้องนำมาจัดทำรายงานค่าใช้จ่ายแยกตามงานออกมา ในกรณีที่งานมีปริมาณมากทำให้ต้องใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวมากขึ้น

3. ปัญหาด้านการระงับการปฏิบัติงาน

ในกรณีที่ศาลสั่งประกาศบุคคลใดเป็นบุคคลล้มละลาย สำนักกฎหมายต้องนำรายชื่อบุคคลนั้นมาทำการตรวจสอบกับรายชื่อคู่กรณี หากงานเรื่องใด มีคู่กรณีที่ถูกระงับการปฏิบัติทั้งหมด ต้องระงับการติดตามงานดังกล่าว และจำหน่ายออกเป็นงานสูญเสีย ซึ่งหากงานมีปริมาณมาก ทำให้ต้องใช้เวลาในการตรวจสอบมาก

4. ปัญหาด้านการคำนวณหนี้รับชำระ และค่าเสียหาย

ในกรณีที่งานมีเรื่องของหนี้รับชำระและค่าเสียหายเข้ามาเกี่ยวข้องกับ เมื่อนิติกรดำเนินงานจนถึงขั้นตอนที่คู่กรณีแพ้ความ และยอมชำระเงินดังกล่าว โดยขอผ่อนผันการชำระเงิน สำนักกฎหมายต้องติดตาม ควบคุมการผ่อนชำระของคู่กรณี ซึ่งการปฏิบัติงานมีความละเอียดและความถี่มาก เนื่องจากเงินผ่อนที่คู่กรณี

ชำระในแต่ละงวด ต้องนำมาหักยอดเงินต้น ออกทุกครั้ง จากความยุ่งยากในการคิดคำนวณดังกล่าว ทำให้นิติกรไม่สามารถแจ้งยอดหนี้ที่แท้จริงที่จะรับชำระให้คู่กรณีทราบได้ทันที และเนื่องจากลักษณะของหนี้รับชำระ ค่าเสียหาย ในสำนักกฎหมายมีการจำแนกออกเป็นหลายประเภท อาทิเช่น หนี้ทั่วไป หนี้จากนิติกรรมสัญญา เงินระงับค่าลดหย่อน ค่าทรัพย์สิน ค่าขาดแรงงาน ค่ารักษาพยาบาล ค่าทำขวัญ เป็นต้น ทำให้การจัดทำรายงานต่าง ๆ ด้านการเงิน ไม่สามารถจัดทำได้สะดวก รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์

5. ปัญหาด้านการควบคุมงานของผู้บริหาร

เนื่องจากงานด้านกฎหมายส่วนใหญ่ จะเป็นการปฏิบัติงานโดยใช้นิติกรเพียงคนเดียวตลอดงานจนกว่าจะแล้วเสร็จ และนิติกรต้องออกปฏิบัติงานภายนอกสถานที่อยู่เสมอ จึงมักจะไม่มีเวลาจัดทำรายงานเสนอผู้บริหารทุกระยะ ทำให้ผู้บริหารควบคุมการปฏิบัติงานได้ยาก ไม่อาจทราบปัญหาระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อจะได้นำมาแก้ไขให้งานเสร็จลุล่วงไปโดยเร็ว นอกจากนี้ อาจมีการรั่วไหลของงานที่นิติกรทำอยู่ เกิดการทุจริตขึ้นได้

6. ปัญหาด้านการตรวจสอบการบริหาร

เนื่องจากรัฐวิสาหกิจ เป็นองค์กรหนึ่งที่ตั้งขึ้นมา เพื่อต้องการความคล่องตัวในการบริหารและดำเนินการ ดังนั้น โครงสร้างองค์กรและกระบวนการผลิต จำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบว่ามีประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) และประหยัด (Economy) สำนักกฎหมายก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องได้รับการตรวจสอบการบริหาร โดยมีเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ อาทิเช่น อัตราความสำเร็จของงาน อัตรางานที่ได้รับชำระ อัตรางานที่ระงับการติดตาม ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อนิติกร ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่องาน จำนวนเรื่องเฉลี่ยต่อนิติกร เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบัน การจัดหาข้อมูลเพื่อทำเกณฑ์ดังกล่าว ยังคงทำด้วยมือ (Manual) ก่อให้เกิดความยากลำบากเป็นอย่างมาก

แนวทางการแก้ไขปัญหา

จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น หากมีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดระบบสารสนเทศในสำนักกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ โดยสร้างเป็นระบบฐานข้อมูลขึ้น ซึ่งระบบสารสนเทศดังกล่าวจะประกอบด้วยระบบย่อยต่าง ๆ คือ

1. ระบบการประมวลผลการติดตามงานของนิติกร ประกอบด้วย

- ก. การเก็บข้อมูลการรับงานของนิติกร เช่น ชนิตงาน วันที่รับ วันที่เกิดเหตุ รายละเอียดของงานโดยย่อ ลักษณะงาน สถานะความผิด เป็นต้น พร้อมทั้งให้เลขทะเบียนงานเป็น running no. ซึ่งระบบนี้ถือได้ว่าเป็นการทำทะเบียนคุมงานเข้าในสำนักกฎหมาย
- ข. การเก็บข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกระยะของนิติกร เช่น แผนกที่ปฏิบัติงาน นิติกรที่ปฏิบัติงาน ขั้นตอนงานที่ปฏิบัติ วันที่เริ่มงานในแต่ละขั้นตอน วันที่เสร็จงานในแต่ละขั้นตอน เอกสารที่ใช้อ้างอิงการปฏิบัติงานในขั้นตอนนั้น เป็นต้น เพื่อใช้ติดตามการปฏิบัติงานของนิติกร นอกจากนี้ยังทำรายงาน เพื่อเตือนวันหมดอายุงานในแต่ละขั้นตอนให้นิติกรได้ทราบเป็นระยะ
- ค. การเก็บรวบรวมปัญหาการปฏิบัติงานของนิติกร เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วคล่องตัวมากยิ่งขึ้น
- ง. การเก็บข้อมูลงานเสร็จ

2. ระบบการประมวลผลค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของนิติกร เช่น ค่าพาหนะค่าเบี้ยเลี้ยงล่วงเวลา เป็นต้น

3. ระบบการประมวลผลการระงับการปฏิบัติงาน

โดยเก็บข้อมูลบุคคลล้มละลาย แล้วทำการตรวจสอบกับรายชื่อคู่กรณี พร้อมกับจัดทำรายงานแจ้งให้นิติกรทราบ เพื่อจำหน่ายเป็นงานสูญเสีย นอกจากนี้ยังเก็บสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้งานนั้นต้องระงับไป

4. ระบบการประมวลผลการคำนวณหนี้ค้างชำระและค่าเสียหาย

ระบบย่อยนี้จะทำการประมวลผลเงินค้างชำระและค่าเสียหาย โดยเก็บข้อมูล เช่น ชนิดเงินค้ำประกัน ชนิดการชำระ จำนวนงวด อัตราดอกเบี้ย จำนวนเงินทั้งหมดที่เรียกเก็บ เป็นต้น เพื่อให้คำนวณจำนวนเงินที่ค้ำประกันจะต้องผ่อนชำระในแต่ละงวด นอกจากนี้ยังเก็บรายละเอียดการรับชำระเงินจากหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมทั้งทำรายงานการรับชำระเงินต่าง ๆ เพื่อส่งผู้บริหารรับทราบโดยเร็ว

5. ระบบการประมวลผลการตรวจสอบการบริหาร

โดยนำข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บในเครื่องคอมพิวเตอร์มาทำการคำนวณเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ตรวจสอบการบริหารในหน่วยงาน เช่น การวิเคราะห์อัตราความสำเร็จของงาน การวิเคราะห์อัตราการเพิ่มของงานที่ได้รับชำระ เป็นต้น

ระบบสารสนเทศที่ออกแบบนี้จะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวที่เกิดขึ้นในสำนักกฎหมายได้โดยตรง กล่าวคือ สามารถติดตามงานของนิติกรได้ตลอดเวลาและทันกำหนดอายุความ การจัดทำรายงานด้านการเงินต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหนี้รับชำระค่าเสียหาย และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทำให้สะดวกรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ การเก็บข้อมูลบุคคลล้มละลายไว้ ทำให้ตรวจสอบกับรายชื่อค้ำประกันได้สะดวกง่ายดาย ทราบผลการระงับการติดตามงานได้รวดเร็ว และผู้บริหารสามารถควบคุมการปฏิบัติงานของนิติกร ช่วยให้ทราบปัญหาการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขโดยเร็วที่สุด นอกจากนี้ ยังช่วยให้การพัฒนาและปรับปรุงงานต่าง ๆ ในสำนักกฎหมาย เกิดประโยชน์และผลดีตามมา เช่น ช่วยลดปริมาณแฟ้มงาน สมุดทะเบียนที่ใช้บันทึกการติดตามงานเข้า-ออก และเอกสารอื่น ๆ ลงได้เป็นอันมาก เนื่องจากมีการบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์แล้ว การสอบถามข้อมูลต่าง ๆ อาทิเช่น ยอดหนี้รับชำระค่าเสียหาย และขั้นตอนการปฏิบัติงานของนิติกร เป็นต้น สามารถสอบถามได้ในทันทีทันใด ไม่ว่าจะดูจากหน้าจอหรือพิมพ์เป็นรายงานออกมา ช่วยให้สามารถจัดทำรายงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ตามมาอีกมากมาย เช่น รายงานผลการปฏิบัติงานของนิติกร รายงานปริมาณงานเข้า-ออก-ค้าง เป็นต้น อีกทั้งยังได้สารสนเทศอื่น ๆ เช่น อัตราความสำเร็จของงาน อัตราการเพิ่ม

ของงานที่ได้รับชำระ อัตราการเพิ่มของงานที่ระงับการติดตาม เป็นต้น ช่วยให้
การประเมินตรวจสอบการบริหารเป็นไปด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อออกแบบและพัฒนา ระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและควบคุม
การปฏิบัติงานในสำนักกฎหมายของรัฐวิสาหกิจ โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการประ
มวลผล ระบบที่พัฒนาขึ้นดังกล่าว จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล การปฏิบัติงานของ
นิติกร ค่าใช้จ่าย เงินรับชำระ ค่าเสียหาย หนี้ ข้อมูลบุคคลล้มละลาย ช่วยให้นิติกร
ติดตามงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และผู้บริหารสามารถควบคุมตรวจสอบ
การปฏิบัติงานของนิติกร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานในสำนัก
กฎหมายของรัฐวิสาหกิจที่ออกแบบขึ้น จะประกอบด้วยระบบย่อยต่าง ๆ ดังนี้
 - ก. ระบบการประมวลผลการติดตามงานของนิติกร
 - ข. ระบบการประมวลผลค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของ
นิติกร
 - ค. ระบบการประมวลผลการระงับการปฏิบัติงาน
 - ง. ระบบการประมวลผลการคำนวณหนี้ค้างชำระและค่าเสียหาย
 - จ. ระบบการประมวลผลการตรวจสอบการบริหาร
2. การออกแบบระบบสารสนเทศ โดยสร้างเป็นระบบฐานข้อมูลดังกล่าว
จะพิจารณาถึงระบบควบคุมความปลอดภัยของข้อมูลด้วย
3. การออกแบบและพัฒนาระบบงาน ใช้สำนักกฎหมาย การไฟฟ้า
นครหลวง เป็นตัวอย่างกรณีศึกษา
4. การพัฒนาระบบงาน ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านการจัดการ
ฐานข้อมูลกระทำบนเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ที่มี Hard disk อย่างน้อย 80

เมกะไบต์

5. การทดสอบระบบที่พัฒนาขึ้น จะทดสอบกับข้อมูลของสำนักกฎหมาย การไฟฟ้านครหลวง

ขั้นตอนการวิจัย

1. ศึกษารายละเอียดการปฏิบัติงานของนิติกรในปัจจุบันของสำนักกฎหมาย ด้วยวิธีการ สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูลเอกสาร และรายงานต่าง ๆ อย่างละเอียด
2. ศึกษาลักษณะการวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
3. ทำการวิเคราะห์และออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานในสำนักกฎหมาย
4. พัฒนาระบบ
5. ทดสอบระบบที่พัฒนาขึ้น
6. สรุปผลการวิจัย
7. เขียนและจัดทำวิทยานิพนธ์

ประโยชน์

1. ได้ระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงาน ที่จะช่วยผู้บริหารติดตามและควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของนิติกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สำนักกฎหมายในรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการคล้ายคลึงกัน สามารถนำระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานที่พัฒนาขึ้นนี้ ไปประยุกต์ใช้งานได้